

Filozofická fakulta Jihočeské univerzity, Ústav bohemistiky

Posudek bakalářské práce

Autor/ka práce a studijní obor: Tereza KINDLOVÁ, Mu-ČJu-SZu

Název práce: ANALÝZA BĚŽNÉ MLUVY V OKOLÍ STŘEDOČESKÉ OBCE KAMÝKU NAD VLTAVOU

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Štěpán Balík, Ph.D.

Oponentka bakalářské práce: doc. PhDr. Marie Janečková, CSc.

	HODNOCENÉ ASPEKTY PRÁCE	A	B	C	N	NN
1	Samostatnost zpracování, porozumění problematice, originalita práce	A				
2	Formulace cílů práce a jejich splnění	A				
3	Koncepce a struktura práce (úplnost, logická posloupnost a vyváženost kapitol, rozsah práce)	A				
4	Práce s literaturou/ s prameny (stav bádání, využití databází, práce s cizojazyčnou literaturou, interpretace a kritická reflexe textů, výběr a úplnost pramenné databáze, její kritika a interpretace)	A				
5	Adekvátnost použitých metod a jejich aplikace	A				
6	Formulace závěrů, příp. výsledky výzkumu	A				
7	Formální stránka práce (grafická úprava, jazyková a stylistická úroveň)		B			
8	Formální stránka práce (citační praxe a bibliografické odkazy)	A				

A = výborně	B = velmi dobře	C = dobře	N = nelze hodnotit	NN= nevyhověl/a
-------------	-----------------	-----------	--------------------	-----------------

Slovní vyjádření, náměty a otázky k obhajobě:

Tereza Kindlová se ve své dialektologické bakalářské práci zaměřila na zmapování jazykové situace v obci Kamýk nad Vltavou ve středních Čechách. S ohledem na fakt, že z dané lokality pochází, využila svých kontaktů a provedla sběr dat jak formou nahrávek (12 respondentů), tak i dotazníkovou metodou (15 respondentů), v níž se zaměřila především na lexikální stránku. Na základě zvukového materiálu kromě analýzy slovní zásoby představila rovněž rozbor fonetický a morfologický. Zkoumané hláskosloví a morfologie až na drobné odchylky (o *jinom*) vykazuje shody s obecněčeskými fonetickými a morfologickými rysy.

Význam studentčiny práce tedy spočívá zvláště v analýze sebraných specifických lexikálních jevů, které s pomocí dosavadní odborné literatury (tj. především *Českého jazykového atlasu*) dokázala vzájemně usouvztažnit. Jedná se například o regionalismus *lísa* či *liska* „vrátka“ a další výrazy, jež jsou

jmenovány níže a jež jsou spjaty se širší oblastí Benešovska či Příbramska. Studentka pro účely prezentace lexikálního materiálu sepsala slovníček výrazů. Ten patří k hlavnímu přínosu práce.

Autorka na jednu stranu dokumentuje proces stírání nářečních jevů, na druhou poukazuje na fakt, že konkrétní jevy slovní zásoby, pokud je daný pojem stále živý, se udrží i v lexiku střední a nejmladší generace. Na zmíněném vzorku 15 respondentů tří generačních skupin přesvědčivě v tomto smyslu argumentuje. Týká se to například starších výrazů používaných na Benešovsku a Příbramsku *černá jahoda* nebo jen *jahoda*, které ustupují všeobecně rozšířenému a také spisovnému výrazu *borůvka*. Příklad stírání Kindlová přesvědčivě popisuje u již zmíněné *lisy/lisky* „vrátka“, dále také v případě *šlupiny* „slupky, *budlíku* „dřevěného obydlí pro ptáky“, *rejví* „bramborová nať“ či *batiny* „nepálené cihly“. Stále živý ve všech generacích je však v dané oblasti výraz *kuna* „dřevěný sloupek v plotě“ (blíže s. 64 a příslušné strany ve slovníčku).

V bakalářské práci se vyskytují drobné lapsy pravopisné, včetně překlepů (např. první věta na s. 10). V případě některých parafrází je patrné, že autorka nevhodně přebírá slovosled staršího pramene: „Koncem 10. století založil zde nejspíš rod Přemyslovců několik dvorců [...]“ (s. 10). Stylistické (*plno*) a argumentační nedostatky textu jsou např. patrné v některých větách ze závěru: „Nejmladší i střední generace v dnešní době přebírá plno anglických výrazů (např.: telka, iPad [ajpet] aj.)“ (s. 65). Substantivum *telka* není anglický výraz. Ke zkrácenému tvaru této složeniny je přidána česká přípona. Výraz *televize* lze nicméně považovat za anglicismus. Poslední tvrzení bakalářské práce je bohužel zcela vágní a redundantní: „Někdy je tendence starší názvy nahrazovat novými“ (s. 65)

Bohužel autorka také směšuje dva morfologické jevy s jiným nářečním příznakem obecněčeské (*vo něčem* podle tvrdého zájmenného sklonění *o tom*) a na Benešovsku a v okolí se vyskytující tvarotvornou příponu *-om* u adjektiv (*vo dobrom*): „Koncovka *-om* v lokálu: *vo něčem* *vo jinom* – koncovka *-om* lokálu se vyskytuje v oblasti středočeského nářečí s přesahem do jzč. podskupiny, na Tábořsko“ (s. 40).

Nicméně celkově lze konstatovat, že bakalářská práce Terezy Kindlové přináší cenná zjištění o slovní zásobě v obci Kamýk nad Vltavou. Až na drobné chyby autorka prokázala, že je v dialektologii dané oblasti dobře proškolená. Velmi zdařilý je v tomto ohledu zvláště slovníček, v němž se opírá o dosavadní zjištění ČJA, reflektuje zde stanovené izoglosy a obohacuje stav bádání o své aktuální doklady a detailní analýzu, včetně stírání nářečních rysů.

Je třeba také vyzdvihnout, že autorka pro potřeby dané sondy zpracovala 12 nahrávek a 15 vyplněných dotazníků, které si na základě vzoru již sama vhodně přizpůsobila a doplnila podle ČJA a své vlastní jazykové zkušenosti. Tento fakt Kindlová v závěru, a dokonce i na začátku praktické části (s. 23) bohužel opominula zdůraznit, a tak její sonda působí zdánlivě méně přesvědčivě. Množství zpracovaného materiálu a jeho vyhodnocení však činí z textu nadprůměrnou bakalářskou práci a reprezentativní nářeční sondu.

Bakalářskou práci rád doporučuji k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: výborně

Otázky k obhajobě:

- 1) Mohla by autorka BP vysvětlit distinkci nářečního příznaku zaznamenaných tvarů *o jinom* a *o něčom*?
- 2) Prosím, vysvětlete etymologii podstatného jména *televize*? Z kterých jazyků čerpala angličtina?

V Českých Budějovicích dne 23. 8. 2022

.....
podpis vedoucího bakalářské práce

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------